

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság
11.Kvk.20.828/2007/5.szám.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság ..... által képviselt ..... polgármesterjelölt kérelmezőnek, a **Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Választási Bizottság** (3525 Miskolc, Városház tér 1. szám alatti székhelyű) elleni választási ügyben hozott határozat felülvizsgálata iránti ügyében, mely ügyben a .....által képviselt ..... alatti lakos) ellenérdekű félként részt vett, nemperes eljárásban meghozta, az érdekeltekkel kézbesítés útján közli a következő

v é g z é s t :

A megyei bíróság a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Területi Választási Bizottság 25/2007. (III.22.) számú határozatát helybenhagyja.

Ezen végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

I.

2007. március 18. napján Forró községben időközi polgármester-választásra került sor. A választás eredményeképpen Rakaczki Zoltán független polgármester-jelöltre 633, Sztrik Gábor független polgármester-jelöltre 626, Varga Károly független polgármester-jelöltre 34 érvényes szavazat érkezett.

A visszautasított választópolgárok száma 20, míg az érvénytelen szavazatok száma 10 volt. Az eredményt megállapító határozat szerint a megválasztott polgármester Rakaczki Zoltán.

Kérelmező 2007. március 21. napján kifogás megnevezésű jogorvoslati kérelmet terjesztett elő az időközi polgármester-választás eredményével szemben.

Kifogását arra alapította, hogy a szavazás helyszínére a választópolgárokat szervezeten, gépjárművel szállították, így kampánycsend-sértés valósult meg. Bizonyítékként egy videofelvételt tartalmazó adathordozót csatolt, valamint nyolc személy tanúkénti meghallgatását kérte.

Hivatkozott arra is, hogy több esetben olyan választópolgárokat utasítottak vissza a szavazatszámoló bizottságok, akik ugyan személyi igazolvánnyal és lakcímet igazoló okmánnyal rendelkeztek, de a választás során kiderült, hogy azok

érvénytelenek. Ezen személyeknek a száma meghaladta a negyvenet. Ugyanakkor olyan polgárok kaptak szavazati lehetőséget – tízet meghaladó számban –, akik nem rendelkeztek személyi igazolvánnyal, csupán ún. személyazonosító igazolványt igénylő lappal. E körben három személy tanúkénti meghallgatását kérte, és csatolt egy jegyzőkönyvet, amely ....., a választási bizottság ..... által delegált tagja nyilatkozatát tartalmazta.

Kifogásolta továbbá a szavazatszámoló bizottságnak a szavazást és a szavazóköri eredményt rögzítő jegyzőkönyv kiállítását utáni eljárását is, melyre bizonyítékként szintén tanú meghallgatását kérte, akik alátámaszthatják, hogy a szavazatok nem lettek szabályszerűen kötegelve.

Sérelmezte azt is, hogy a helyi választási irodába szállított szavazólapokat egy le nem zárt pánccszekrényben helyezték el, az iroda ajtaját mindösszesen az egyik polgármester-jelölt által delegált tag őrizte.

Összegezve, az 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 3.§ a), b), c), d) pontjában megfogalmazott alapelvekre alapozottan kérte a választási eredmény jogorvoslattal érintett részében történő megsemmisítését és az eljárás részbeni megismétlését.

A Helyi Választási Bizottság 6/2007.(III. 22.) HVB. számú határozatával a kifogást tartalma szerint a választás eredménye elleni fellebbezésnek minősítette, hatásköre hiányának megállapítása mellett elrendelte annak felterjesztését a Területi Választási Bizottsághoz.

A Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB.) 2007. március 22-én ülést tartott. Meghallgatta a kérelmezőt és jogi képviselőjét, valamint megtekintette az adathordozón csatolt videofelvételt, majd II-569-9/2007. számú határozatával a kérelmező kifogását, valamint fellebbezését elutasítva, helybenhagyta a Helyi Választási Bizottság polgármester-választás eredményét megállapító döntését.

Indokolásában kifejtette, hogy a kérelmező által előterjesztett jogorvoslati kérelem részben kifogásnak, részben az eredmény elleni fellebbezésnek minősül, azonban egyik állított tény sem bizonyított, és egyetlen egy kérelmező által megjelölt magatartás sem vezethet a választási eljárás megsemmisítéséhez.

A szervezett szállítás bizonyítottsága esetén kampánycsend-sértésnek minősül, azonban e körben tanúkat nem idézett meg, mivel ilyenre jogszabályi felhatalmazása nincs.

A Ve. nem bizonyítási indítvány előterjesztését kívánja meg, hanem a jogszabálysértés bizonyítékainak csatolását írja elő.

A megvizsgált videofelvételen mindösszesen az volt megállapítható, hogy a rossz minőségű film tanúsága szerint egy település utcájában gépkocsik állnak, magánszemélyek abból időnként ki-be szállnak. Legfeljebb feltételezhető, hogy egyes személyek mentek szavazni vagy azzal vitték őket a szavazóhelyre, de a szállításra utaló konkrétumok a felvételtől nem állapíthatók meg.

A „kifogás” ..... tanú nyilatkozatán túl, túlnyomórészt általánosságot tartalmaz a szavazástól visszautasítottak vagy az érvénytelenül szavazókhoz kapcsolódóan.

Két szavazóköriben összesen 20 személyt utasítottak vissza, valamennyi esetben ennek okaként lejárt személyi igazolvány szerepel. A visszautasítás okára ettől eltérő adat nincs.

Nem tartotta bizonyítottnak, hogy a szavazatok megszámlálását, összesítését és az eredmény megállapítását követően kötegelésre ne került volna sor. A kifogásolt, feltételezett magatartás valósága és bizonyítottsága esetén sem lenne alkalmas a választási eredmény megsemmisítésére.

Nem találta alaposnak azon hivatkozást sem, hogy a szavazatszámoló bizottság eljárása sértené a Ve. 75.§ (1) bekezdésében foglaltakat, illetve a megjelölt magatartás a választás eredményére bármilyen módon kihatott volna.

A felhozott tények, körülmények egyikét sem találta bizonyítottnak, illetve olyannak, amelyek a választás eredményének megsemmisítésére alkalmasak lehettek volna.

A kérelmező a TVB. határozatával szemben törvényes határidőn belül felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, kérvén a határozat megváltoztatását, a kampánycsend, a Ve. 66.§-ának részbeni, a 72.§ (4) és (6) bekezdéseinek, a 75.§ (1), (3) bekezdéseinek, valamint a korábban Ve. 3.§ a)-d) pontjában foglalt alapelvek megsértésének megállapítását.

Álláspontja szerint a kifogásában hivatkozottak megalapozták a Helyi Választási Bizottság hatáskörét. A Bizottság a Ve. 105/A.§ (2) bekezdés d) és f) pontjaiban rögzített döntési jogát tévesen áthárította a Területi Választási Bizottságra.

A csatolt videofelvétel kétségekívül rossz minőségű, azonban az informatikus szakember igénybevételel kiértékelhető, melyre indítványt is előterjesztett.

A választás után a választóköri helyszínről készült felvételek, a községről jelölésekkel és jelmagyarázattal ellátott térképekkel, valamint a hét magánszemély teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatával együtt alkalmasak a kampánycsend megsértésének megállapítására, a szervezett szállítás igazolására.

A nyilatkozatokat tevő magánszemélyeket már korábban is megnevezték, de tekintettel arra, hogy a Ve. nem rendel kizárólagos okirati bizonyítást, nyilatkozataikat a TVB. útmutatása alapján csak a TVB. ülését és határozathozatalát követően tették meg írásban.

A 29/2006.(V. 30.) BM rendelet tételesen felsorolja a szavazásnál elfogadható okmányokat, sajnálatos módon azonban csak egy ember vállalta (.....), hogy ezen okiratok nélkül is engedték szavazni.

Továbbra is fenntartotta azon állítását, miszerint a szavazatok elszállítására és tárolására, őrzésére vonatkozó szabályokat megsértették.

Az, hogy ebből eredően változott-e a jegyzőkönyvi eredmény, csak a szavazatok újraszámolása után állapítható meg.

II.

A megyei bíróság felülvizsgálati kérelmet nem talált alaposnak.

Kérelmező több irányból tette vitássá a Területi Választási Bizottság határozatát, illetve az azt megelőző választási eljárást. A bíróság az indokokat egyenként vizsgálta meg, s azt állapította meg, hogy azokra tekintettel is a megtámadott határozat megfelel a jogszabályoknak.

A megyei bíróság leszögezi, hogy a kérelmező jogorvoslati kérelmét – melyet kifogásnak nevezett – az időközi polgármester-választás eredményével szemben terjesztette elő és tartalmilag a megállapított eredményt vitatta, annak megsemmisítését és a választás megismételtetését kérte. Erre tekintettel mindenben helytállóan járt el a Helyi Választási Bizottság, amikor 7/2007. (III.22.) számú határozatában a beadványt a választás eredménye elleni fellebbezésnek minősítette és elrendelte az iratok felterjesztését a Területi Választási Bizottsághoz.

A Területi Választási Bizottságnak ennek figyelembevételével kellett eljárnia és megvizsgálnia a kérelmező többirányú indokait az időközi polgármester-választás eredményével összefüggésben. A bíróság megítélése az, hogy az előterjesztés időpontja, valamint a jogorvoslati kérelem tartalma alapján azt az eredménnyel kapcsolatos fellebbezésnek kellett tekinteni, így a kérelmezett határozata e körben eljárási és hatásköri szempontból is helytálló.

Hangsúlyozza, hogy a kérelmező a helyi választási bizottság hatáskör hiányát megállapító határozatát fellebbezéssel nem támadta.

A bíróság nem találta megalapozottnak a kérelmező hivatkozását a választópolgárok szervezett szállítására, illetve arra, hogy ennek bármilyen módon hatása lett volna a választás eredményére.

A bíróság az ezzel kapcsolatban előterjesztett valamennyi bizonyítékot megvizsgálta, különös tekintettel a bírósági jogorvoslati kérelemhez csatolt melléletekre. A Ve.83.§ (5).bek. alapján ez új bizonyítéknak minősül, mely nem állt rendelkezésre a Területi Választási Bizottság eljárása során.

A bíróság megítélése az, hogy a Területi Választási Bizottság döntésében helytállóan értékelte az akkor rendelkezésre álló bizonyítékokat és indokait is megfelelően rögzítette. Az előterjesztett adathordozó, valamint a hozzá kapcsolódó bizonyítékok jellegüknél fogva nem rendelkeznek kellő bizonyító erővel a választópolgárok szervezett szállításának megállapításához. Ezek a bizonyítékok csupán azt támasztják alá, hogy a szavazás napján a községben több gépkocsi mozgása volt megállapítható, azonban a bizonyítékok nem utalnak a választással kapcsolatos összefüggésre.

A bíróság vizsgálta a bizonyítékok előterjesztésének módját, idejét és körülményeit is. A mérlegelés során annak komoly jelentőséget tulajdonított, hogy a szavazás napján a Helyi Választási Bizottsághoz nem érkezett semmilyen bejelentés szervezett szállításról vagy kampánycsend-sértésről. Ezt sérelmező kifogást az érintettek csak a választás eredményének ismeretében, azt követően terjesztettek elő.

A bírósági felülvizsgálati eljárás során becsatolt nyilatkozatok egyrészt általánosságban utaltak tömeges és szervezett szállításra, másrészt konkrétan megneveztek személyeket, akik a nyilatkozattevő megítélése szerint ezt a tevékenységet végezték. A bíróság azonban megjegyzi, hogy az előterjesztett hét nyilatkozat közül csupán egy tartalmazta, miszerint a szállítás ..... érdekében állt, illetőleg ez a tevékenység az ő választását igyekezett elősegíteni.

A bíróság az eset összes körülményeit értékelve arra az álláspontra helyezkedett, hogy a nyilatkozatok előterjesztésének időpontja, valamint azok tartalma alapján nem került bizonyításra, hogy bármelyik jelölt érdekében a választók nagyszámú és szervezett szállítására került volna sor, s ez a választás végeredményét is alapvetően befolyásolta volna.

A szavazással összefüggésben a megyei bíróság Ve. 66.§ (2) bekezdésére utal. Eszerint a szavazatszámoló bizottság – a személyazonosság és a lakcím megállapítására alkalmas igazolvány alapján – megállapítja a szavazni kívánó személyazonosságát és azt, hogy szerepel-e a névjegyzékben.

A szavazatszámoló bizottság visszautasítja azt a választópolgárt, aki nem tudja személyazonosságát és lakcímét megfelelően igazolni, illetőleg, aki – törvényi feltételek hiányában – nem vehető fel a névjegyzékbe. E személyekről a szavazatszámoló bizottság névjegyzéket vezet (Ve. 66.§ (3) bekezdés).

A személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványokkal kapcsolatban az 1992. évi LXVI. tv. (továbbiakban: Tv.) 29.§ (1)-(7) bekezdése tartalmaz rendelkezéseket.

A személyazonosító igazolvány tartalmazza a polgár

- a) nevét,
- b) születési helyét,
- c) születési idejét,
- d) állampolgárságát,
- e) anyja nevét,
- f) nemét,
- g) arcképét,
- h) sajátkezű aláírását, illetőleg a cselekvőképességet kizáró gondnokság alá helyezett személy törvényes képviselőjének aláírását,
- i) a személyazonosító igazolvány okmányazonosítóját és érvényességi idejét. (Tv. 29.§ (3) bekezdés.)

A Tv. 29.§ (4) bekezdéséből fakadóan a polgár személyazonosságát – a személyazonosító igazolványon túl – minden olyan hatósági igazolvány igazolja, amely tartalmazza a (3) bekezdés a-d) és g-i) pontjaiban meghatározott adatokat.

A szavazóköri jegyzőkönyvben rögzítettek szerint összesen 20 polgár szerepel a visszautasítottak jegyzékében, minden esetben a lejárt személyigazolványt jelölve meg a visszautasítás okaként. Tekintve, hogy a lejárt személyigazolvány érvénytelen, értelemszerűen nem tartalmazhatja az érvényesség idejét, ezért az idézett törvényi előírásoknak és a 29/2006. (V.30.) BM. rendelet 1. számú melléklet V/23. pontjában foglaltaknak megfelelően járt el a szavazatszámoló bizottság, amikor a személyazonosság megfelelő igazolása hiányában a szavazni kívánó személyeket – szavazásuk visszautasítása mellett – a visszautasítottak névjegyzékébe felvette.

A „személyi azonosító igazolványt igénylő lap” kapcsán megjegyzendő, hogy a kérelmező kizárólag egy személyt érintően csatolta ezen okiratot és az ennek birtokában szavazatot adó személy nyilatkozatát, amely tény – figyelemmel a jelöltek közötti szavazatkülönbségre – elfogadása esetén sem eredményezhetné a választási eredmény megváltozását.

Rámutat arra is, hogy az adatlap hatósági igazolvány, a Ket. 85.§ (1)- (3) bekezdésében foglaltaknak és a Tv. 29.§ (4) bekezdésében rögzítetteknek megfelelt, így a szavazás visszautasítására alapot nem jelentett.

A szavazás titkos voltából következően, utóbb nem vizsgálható, hogy a választópolgár kire adta le szavazatát, illetve – a választójog általános és egyenlő, a szavazás közvetlen és titkos voltát rögzítő alapelvi, a Magyar Köztársaság Alkotmányában is rögzített rendelkezésre tekintettel – bármifajta, a leadott szavazat pontosítására irányuló bizonyításnak nincs helye.

A hivatkozott tanúk meghallgatása sem eredményezné a ..... jelöltre leadott szavazatok csökkenését, ugyanis ha az érvénytelen szavazat megállapítására sor is kerülne, a Ve. 72.§ (5) bekezdése lenne alkalmazandó.

E szerint: ha a szavazatszámoló bizottság megállapítja, hogy az urnába olyan személy által leadott szavazólap került, aki az adott szavazókörben szavazati joggal nem rendelkezik, a jelöltekre leadott érvényes szavazatok közül – a jogosulatlanul szavazók száma szerint – jelöltként egyet-egyet érvénytelennek nyilvánít.

Helytállóan hivatkozott a TVB határozatában arra, hogy a kérelmező egyetlen személyt sem jelölt meg, akit a szavazás során igazoltan jogszabálysértő módon utasítottak volna vissza, illetve azon körülményre, hogy a visszautasítás ellen jogorvoslással nem élt senki.

A bíróság megvizsgálta a kérelmező előadását a szavazatok, valamint a választási okiratok utólagos kezelésével összefüggésben is.

A bíróság álláspontja szerint a kérelmező ezen hivatkozását szintén nem bizonyította. E körben a Területi Választási Bizottság helytállóan utalt arra, hogy a

bizonyítékként megjelölt tanúnyilatkozat közvetett információra épül, s annak alapján az iratok elhelyezésének módja, azok elhelyezési körülményeinek szabályos, vagy szabálytalan volta nem volt megállapítható.

A bíróság megítélése az, hogy a kérelmező előadásából nem állapítható meg, hogy az iratok elhelyezése során sérült a Ve. 75.§ (3) bekezdése. Annak is jelentősége van, hogy a kérelmező a választás számszerű eredményét, a szavazatok megoszlását, valamint érvényes és érvénytelen voltát közvetlenül nem tette vitássá, így az iratok általa hivatkozott kifogásolható elhelyezésének sem lehet eredményre gyakorolt hatása.

A fentieket összegezve a megyei bíróság a Területi Választási Bizottság határozatát valamennyi kifogásolt rendelkezés tekintetében törvényesnek találta és a határozatot a Ve. 84. § (7) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

A bíróság döntése elleni valamennyi további jogorvoslatot a Ve. 84.§ (10) bekezdése zárja ki.

Miskolc, 2007. évi március hó 28. napján

*dr. Kalas Tibor sk.
a tanács elnöke*

*dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.
b í r ó*

*dr. Sperka Kálmán sk.
b í r ó*

A kiadmány hitelül:

*Pásztor Bertalanné
írnok*